

REDACTIA

Arad, Dealul Ferencz-u. nr 20

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor., pe 1/2
an 10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 lună 2 cor.
Vrîl de Duminică pe an
— 4 coroane.
Pentru România și
străinătate pe an:
40 fraaci.

Manuscripte nu se napolază

ADMINISTRAȚIA:

Arad, Dealul Ferencz-u. nr 20

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Scrierile nefracate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Libertățile Ungurilor

în România.

Duminică, în 10 Septembrie v., a fost mare alai la biserica unghurească din Stirbey-Voda, în București. Lume multă de Unguri, meseriași și muncitori, negustori și căruțași, poate chiar și cineva dela *Legatie*, s'au adunat în ziua aceasta la biserica. Organele cântau imnuri puternice de mărire. Ear la sfârșit, de pe amvon, un preot entusiast a rostit o caldă rugăciune și a ținut o teatrală cuvântare despre viața și faptele lui... *Kossuth Lajos*.

Astfel scriu ziarele din *Bulapesta*, ear știrile ne sunt confirmate și de către corespondenții noștri din București.

Ear după sfânta slujbă, Ungurii s'au luat frumușel de mână. În haine de sărbătoare ei s'au intrunit în sala restaurantului „Amiciția”. Aici au cântat imnurile naționale unghurești, au toastat despre puterea unghurească, au evocat în culori vii anii revoluționari dela patru-zeci și opt. Mâncând apoi un papricaș, udat cu vin de *Dragășani*, au pornit să zornăie din pinteni și au frecat *cărdă-ul* până liminează 'n zori, când, diu depărtare, se mai auzia câte un răgușit „*Bijen Kossuth!*”

Astfel serbat au Ungurii din București ziua nașterii lui *Kossuth* la 10 Septembrie v.!

Nu voim la le reproșăm nimic. Nici lor, cari și au mâncat cu însușire papricașul național. Și nici fraților din România, cari sunt așa de toleranți față de toate naționalitățile străine. Din contră. Manifestațiunile aceste, semnele de pietate și de venerațiune față de un bărbat ale cărui fapte constituie pentru Unguri un eroism, un ideal, fac onoare

sentimentelor naționale și umanitare ale coloniei unghurești din România. Nu mai puțină onoare este pentru națiunea română de-acolo, că nu caută a înabuși asemenea nobile sentimente.

Eu mai mult. Nouă, în a căror istorie numele lui *Kossuth* este înscris cu sânge și foc; nouă, cărora singura pomenire a acestui nume, ne revoacă în amintire furcile ucigătoare de Români, plânsul de copil și flacări mistuitoare; nouă nici prin gând nu ne trece să zicem fraților noștri din România: *Nu îngăduți, ca pe pământul vostru să fie prăsnuit călăul națiunii române!*

Nu. Pornirile sufletești de felul acesta nu se pot combate. Și poporul românesc e destul de cult, ca să respecte convingerile etice ale fiecăruia.

Alteceva, nu ca să cerem măsuri de opreliște a acestor manifestațiuni, ne determină pe noi să ne ridicăm glasul. Voim a pune la evidență și cu această ocaziune colosala deosebire de cultură sufletească între poporul unghuresc și noi.

Avem și noi, Românii de aici, un erou național, pe *Iancu*, craiul Munților. Acela n'a fost trădător de patrie, nici la împărăție n'a rivnit, nici n'a luptat pentru tiranisarea altor naționalități. A fost acesta un mare gânditor, un luptător luminat, un viteaz apărător al legii, al principului de naționalitate și al împăratului. Intrunia deci calități, cari constituie un caracter de fer și un nume nepătat și prin urmare era vrednic de venerația poporului, de venerația noastră, a căror cauză a reprezentat-o.

Și ce am voit noi?

Din când în când voiam să ne adunăm și noi, într-o biserică, pe vre-un câmp, sau la mormântul

eroului, ca să-l prăsnuim și mulțumită să aducem Domnului din ceriu, că ni-l'a dat, să ne conducă în zile de restrîște.

Gendarmii cu sulii însă ne împedecau s'o facem.

Și-s'm mai voit să-i ridicăm o cruce de piatră pe mormântul pustiu, ca să rămăie cheazășie, că ne-am știut iubi pe apărătorul nostru. Am strins denar de denar din fiecare coliba românească. Ear stăpânirea ne-a lăsat să-i stănkem, apoi i-a luat cu secaleț cu tot. Ear mormântul astăzi tot pusiu e, și neumbrit de cruce.

Și inca odată: *Iancu* n'a fost trădător de patrie, nici la împărăție n'a rivnit, nici n'a luptat pentru tiranisarea altor naționalități.

Vedeți numai decât deosebirea.

Noauă, aici acasă, aici pe pământul nostru, ni-s'e înabușește cu ajutorul armelor și prin încălziri de lege sentimentul de grațitudine pentru marele și integral nostru barbat. Ear ei pot nestingheriți în țeara fraților noștri de sânge, în care ei sunt niște venetici, să sërbeze cu alai și cu vorbiri trufașe memoria lui *Kossuth*, a *dușmanului* neamului nostru. Noi suntem legați de mână și de picioare, suntem despoiați de banii noștri în chiar casa noastră și ei au dreptul să joace *osărdăș* în casa fraților noștri.

Ear acum vine culmea ironiei.

Chiar în zilele, când Ungurii din București benchetuiă în memoria lui *Kossuth*, la Cluj tribunalul osândia pe *Baltes*, pentru niște articole inofensive despre *Iancu*, la doi ani închisoare!... Coincidența aceasta e cel mai eloquent argument în mâinile psihologului, ca și a istoricului. Se va putea constata cu oroare, că a pervertire și cât barbarism mai cuprinde sufletul unui popor egoist,

care pedepsește cu temniță sentimentele noastre cele mai nobile, pornirile noastre cele mai umanitare, pe când el e lăsat în drăgă voie să-și facă cheful național pe pământ românesc.

Să se știe bine și aceasta!...

ELECTORALE. Cu deosebire prin giurul *Timișorii* se lăfeso, poate cu anumite intențiuni, faime, că prin cercurile bisericesti din centrul diecesei aradane s'ar incerca anume influențări politice privitoare la alegerile dietale și încă în direcțiuni păgubitoare intereselor obștei românești. Putem afirma, că faimele acestea sunt lipsite cu desăvirșire de temelul realității. Ele isvoresc din intențiuni, cari sunt ușor de înțeles pentru cei ce cunosc mai de aproape raporturile diecesei aradane.

Desmințire. Ni-se scrie din București că ziarele „*Epoca*” și „*Conservatorul*” au dat alarmă că noi, cei din jurul „*Tribunei Poporului*”, am făcut disidență în partid, stricând solidaritatea prin intrarea noastră în activitate. *Părintele Mangra* și-ar fi pus candidatura cu program guvernamental, în *Ceica*, ear redactorul nostru *Russu Șirianu* și-a pus candidatura la *Pacea* și a și fost deja să cerșească voturile alegătorilor din *Șein* etc.

Că au putut să apară în cele două ziare asemenea știri, nu ne mirăm: doar' nu este întâia-ooară că zărele conservatoare dovedesc, când vorba e de noi, ignoranță și răutate. Ne miră numai îndrăzneala: cele două ziare pretind anume, că știrile (ori mări bine înșpățite!) le ar fi luat din chiar „*Tribuna Poporului*”.

13 Septembrie.

Duminică a avut loc solemnitatea inaugurării monumentului ridicat în București la Dealul Spirei spre pururea amintire și glorificare a vitejilor pompieri cari, acum 33 de ani, în 13 Septembrie v. 1848, și au pînă viața pentru țeară, într-o luptă înepușă, dar cu atât mai vitejească și mai glorioasă.

Ear cum descrie mult regretatul și meritatul *C. Colescu-Vartic*, în cartea sa „*Zile revoluționare*”, partea aceasta a zilei de 13 Septembrie, în care a avut loc lupta în Dealul Spirei între pompierii români și știrile turcești de sub comanda lui *Omer-Paș*, venite să înabușo mișcarea de reînălțare națională:

„Iacă din ajun se luaseră măsuri de avarie intrării armatei turcești în oraș.

„Colonelul *Radu Goleșcu* mersese la generalul *Tell* ca să-l întrebe ce este de făcut, dacă Turcii vor cere casarmă. *Tell* răspunse să dea, în acest caz, Turcilor armatele amândouă. Aceasta călărime era deja depărtată. Numai pompierii se mai adunau într'înșea. Cea de pedestrași trebuia să rămână și ea, însă numai în caz de cerere

din partea Turcilor. Deocămdata, la sosirea lor, generalul *Tell* recomanda colonelului *Goleșcu* ca atât ostașii (vre o 400) cât și pompierii (200 la număr) să se adune în curtea casarmei pedestrașilor și să facă armatei împărătești onorurile cuvenite.

— „Dar dacă ne vor cere armele? mai întreabă colonelul *Goleșcu*.”

— „Să nu le dați, răspunse generalul *Tell*. Prietenii nu cer armele.”

„Când sosi deci a doua zi vestea la casarmă că s'apropie Turcii de oraș prin partea aceea, se trimise în grabă de știri pompierilor ca să sosescă și ei la casarmă pedestrașiei. La apropierea Turcilor banda cânta marșul și soldații prezentară armele. Turcii, însă, în vreme ce o parte se opriau în fața casarmei, trecură repede tunurile de cealaltă parte și le așezară în bătaie. Apoi se dete ordin ca o parte din trupe să treacă de asemenea lângă tunuri.

„Pe când tocmai începuse trecerea, eată sosesc și pompierii, cari întârziaseră. În fruntea lor mergea căpitanul *Zăgănescu*, a căruia istorisire foarte amănunțită o vom urma în această parte.

„De și văzu ostirea rânduită în bătaie și cu tunurile gata, de oroare însă avea ordiu să treacă la casarmă pedestrașiei,

căpitanul merse înaioțe. Comandă însă pas iute, pentru a nu se încurca în cale cu Turcii, ce începuseră și ei a trece dintr-o parte într'alta. Se ferea de orice conflict, ca atât mai mult cu cât pompierii soseau cu puștele nelucărate. În trecere însă, observă că fiiturile tunurilor erau deja aprinse și că tunarii stau gata la comandă. Peruzci pas și mai iute, ca să treacă de cea-altă parte a tunurilor. Cum, însă, la sosire, pompierii își făcuseră drum chiar printre trupa turcă ce-și începuse trecerea și cum aceasta primi ordin să-și urmeze marșul, unul din pompieri se împiedică în drum de unul din Turci. Un ofițer turc lovi cu latul săbiei pe pompier; ear un soldat turc, îndată ce văzu pe ofițer lovind, descărcă pușca într'alt pompier român și îl culcă mort. Tocmai în momentul acela, însă trupa română era în dreptul chiar al tunurilor. Căpitanul *Zăgănescu* comandă pas acelerat, spre a se apropia mai iute de casarmă. Când trecuse însă mai bine de jumătate dincolo de linia de tunuri și când, în vremea aceasta, și Turcii își terminară trecerea lor, se auzi o bubuitură de tun urmată în clipă de alta și apoi de altele, cari deschiseră parte largă în bătă trupă de 200 pompieri. Tot atunci începură a răpăși și pocniturile carabinelor turcești.

Acuma însă trupa română ajunsese aproape de casarmă.

„Pompierii umplură puștile și răspundeau acum și ei vitejește la gloanțe cu gloanțe. Mitrălierele tunurilor îi prăpădea totuși. „Pe tunuri, copii!” răsunară de odată mai multe strigăte.

„Pe tunuri, că ne prăpădesc!” În vreme chiar ce Turcii puneau foc la tunuri, pompierii sunt pe ei, se năpustesc ca niște lei asupra-le; câți erau de puțini, se fac stăpâni pe tunuri și le întorc asupra Turcilor din cari omoară un număr destul de considerabil. Greutatea era însă acum ca pompierii să ție tunurile.

„Turcii se întorceau asupra-le cu furie sub comanda unui colonel. Ineusi *Zăgănescu* ia atunci o pască, ochăște și trânteste mort pe colonelul turc. Într'această vreme, soldații români din casarmă încep și ei a trage focuri asupra Turcilor. Bătălia se ține de abinele. Dar din nenorocire, pompierii sfârșeau cartușele, ear gloanțele pedestrașilor români veneau prea de departe. Totuși, Turcilor le-a fost de ajuns cum începuse lupta. Generalul turc, căruia i se omorase calul sub dișul strigă să stăie focul, și se începu parlamentarea între el și colonelul *Goleșcu*.

Adevărul e că nimeni în partidul național n'a făcut disidență, că nici dl Mangra nici dl Russu nu candida...

„Unitatea guvernamentală”. Fuziunea „liberalilor” cu foștii „nemzet”, a dat o problematică unitate...

Primul ministru Széll a desavăruit tendințele specifice agrare; contele Apponyi, la Jászberény, în discursul său electoral...

Contele Apponyi, puternicul stilp al actualului guvern, care aproape de loc n'a participat la ședința le Dietei...

Semne prevestitoare sunt aceste de... consolidarea unității?

Un falș falsificat.

Ori-cât ar părea un paradox titlul acestor șire, — în Ungaria toate sunt cu putință; și vom arăta, în baza...

Ingrijorat peste măsură de soarta „liberalismului” în Ungaria „Magyar Szó” are „dureroasa satisfacție”, de a vedea...

„Acei aristocrați — zice „M. Sz.” — cari înainte au fost stâlpii partidului popular, și cari dela venirea...

„In acest timp, pompieri intrară toți, câți mai erau în viață, în casarma oștenilor pedestri.

„In timpul când se parlamenta, oștenii turei maltratară sălbatic pe răniții români rămași pe câmpul de luptă.

„In vremea aceasta, parlamentările urmau, soldații români, foarte îndrăgiți, strigau însă că au fost trădați și cereau să înceapă lupta.

de o operă liberală, nu sunt astfel de elemente, cu care să se poată conta, în cari să se poată crede.

Și în fața acestui spectacol, să nu-i fie inima îndurerată adevăratului bânffyist?

Ce a devenit neîntrecutul liberalism al erei Bánffy?

„Nu va exista fracțiune, în afară (de partidul dela cârmă) pe care să se poată conta, ca de es. în timpul luptelor politico-bisericești”...

Și aceasta nu însemnează o decepție a „liberalismului”, „dă cu Bánffy”-ean, nu este o falsificare a „adevăratului” liberalism kossuthist, socialist, etc?

Măndrețea de program bânffyist s'a falsificat!

Dar dacă o negațiune dublă este identică cu o afirmațiune, să vedem dacă această lege se potrivește și asupra falșurilor? Codul criminal, ce e drept, spune altfel!

Ziarul bânffyist acuză actualul guvern de reacționism. Ce acte reacționare săvârșește acesta, reacționare față cu liberalismul bânffyean?

Băta, sărșca, o scoasă — poate pentru moment — din exercițiul funcțiunii sale electorale!...

Dar încolo, — „să nu creadă cineva că în parlamentul maghiar se poate face altceva decât politica maghiară”. Să nu se aștepte cineva ca ordonanțele ilegale să fie revocate; să nu se amăgească nici un suflet că legile pozitive vor fi aplicate, întrucât naționalităților ar fi să se facă dreptate...

Acesta nu-i tot „liberalism”? Unde-i falsificarea falșului liberalism?

Da, s'a pus încă un O înaintea cifrei politice de stat, moștenite de Széll dela Bánffy; — ear în acel zero „patrioțit” citese: „lege, drept și dreptate”, — pe când Bánffy se amăgește asupra cifrei ale cărei semne numerice le vede dintr'un loc prea îndepărtat dela cârmă statului...

Prin astfel de operații se ține bilanțul politic! Dar marii gospodari uită, că va veni și ziua scadenței, când dubiul falș, în fața tribunalului

istoric, nu va scăpa de aplicarea codului criminal al judecății posterității.

Numai de n'ar căde prea în grabă în faliment moral fraudulos cei ce pe falș au clădit și prin falș se susțin, și vorbesc de funie în casa spânzuratului, sau de „lege, drept și dreptate”, în — Ungaria.

ELECTORALE.

Din Siria dl protopop gr. cath. Pășcuțiu ne scrie o epistolă care deși se termină cu Dumnezeu, ne face însă cu ou și cu oțet, zicând că am mințit în cele-ce am scris despre caravana rușinoasă care a fost la contele Z ilinszky din Neudorf.

Sa ne înțelegem, reverendissime. Care este minciuna? D-Ta și părințele din Tauț n'ați fost la Neudorf?

La asta trebuia să răspunzi, dar reținem carta pentru a dovedi că n'ai îndrăsnit să desminți această aserțiune.

Cât despre alegătorii beți, deși ați venit pe inserate, i-a văzut toată lumea și adevărul e numai că ei nu erau șirienți, ci credincioși din filiale de ale D-Tale.

Din cercul Radnei primim știrea că fostul deputat și actualul candidat Vancsó, alias Weisenstock, departe de a avea vre-o popularitate pe acolo dar alegătorii îl detestază. Îndeosebi pentru-că în urma intervenirii lui la comitat, bieților săteni li-s-au confiscat toate puștile, așa că ei nu se mai pot apăra de fiarele selbatice din pădurile contelui Nádasdy, și gliganiii mănâncă porumbul oamenilor ear vulpile din pădurile domniei vin în sat și răpesc găinile. Sătenii cu toate astea, plătesc darea pentru puști, deși este deja al doilea an de când nu le foloseac.

De aceea nici nu l'au înținpinat prin cerc pe Vancsó decât Jidovii, Seiner și alții, ear Românii naționaliști, desperați că vor avea deputat un strein, au rugat pe dl Dr. Saciu să candideze. Neprimind al Saciu, se grupează toți în giurul d-lui Bocu, guvernamentului și lupta e pusă așa: un strein, directorul bunurilor contelui Nádasdy, dela care au să sufere, și între un Român, care chiar dacă nu le-ar putea ajuta, dar cel puțin nu le strică.

Din Lipova ni-se scrie că va fi luptă înverșunată între fostul deputat Fulöp, de care alegătorii s'au săturat deja, și între Dr. Strauss Adolf tot liberal, și unul dintre profesorii savanți ai Academiei Orientale din Budapesta.

Noutăți

ARAD, 28 Septembrie n. 1901.

Avis! Rugăm pe d-nii abonenți să grăbească cu reînnoirea abonamentului pe al IV-lea quartal a. o., pentru a nu se impe dea regula expedare a foii, ear pe cei ămași în restanță cu abonamentul, să reguleze solvirea fără amânare, alt un suntem nevoiți a le sista expedarea foii

Adm. „Trib. Pop.”

Adevărul, în cauza lui Taica Moise începe să resufle și prin ziarele maghiare, pe cari atâta vreme Boogar a căutat să le inducă în eroare, călomniând pe bunul episcop al Aradului Astfel, vedem în „Nagy Várad” (dela 27 Sept.) un articol, în care uneltirile lui taica Moise sunt reduse la adevărata lor valoare și bătrânul înconștient este prezentat așa cum este doritor de scandale!

Vom mai reveni.

Esces de zel patriotic. Z-arele maghiare în g strează cu mare bucurie știrea că procuratura din Cluj, după pertractarea procesului în cauza Iarca, a și arestat în data pe dl Baltes, în contra căruia mai sunt încă pornite și alte procese și patriotilor este teamă să nu se primejduiască statu — fagiud al Baltes din țeară.

Universitarii nostri și dnel N. Jorgovanicea, respective scrata arangiată în onoarea dlui Joga, care de prezent este în Budapesta, unde cercetează diferite bibliotec, muzee și arhive, adunând materiale pentru viitoarea l' activitate literară, în fața s'a întemplat. Din cauza că se anunțau numai cu o zi înainte, puțini universitari

Golescu. El declară că nu are nici un gând rău asupra oștenilor români, că voia numai ca să le ceară casarmele. Dar, în urma celor întâmplate și pentru a preveni alte ciocniri, Turcii reclamau acum ca oștenii români să depue armele și apoi să se retragă.

„Nu era încotro. Oștenii trebuiau să treacă și pe aci. Dar lucrurile nu se sfârșiră. După ce armele fură depuse, Turcii reincepură a trage în soldații nearmați și a-i măcelări fără milă. Capitanu Ziganescu istoricește că acest nou atac ar fi început mai întâiu asupra a doui pompieri, cari fiind depărtați de ceilalți, n'auziseră decizia luată și depuneau armele destul de iute. Indată însă atacul se generalisă și oștenii români nu mai avură altă scăpare, desarmați cum erau, decât în fugă.

„Capitanul Deivos dă, însă, asupra acestui nou atac, amănunte mult mai grave. El istoricește că, după ce se luase hotărârea de a se da armele, mersese însuși la generalul turc, ca să-i dea sabia. Generalul li zise însă să o ție și, cum Deivos stia turește și i vorbise în această limbă, începură a convingi.

— „Cine a neput? Întră bă generalul!” — „Voi, răspuns Deivos.

„Generalul se uită atunci urât la el și atrui de două trei ori: — „Ba, voi, voi, voi!”

„In timpul acesta, soldații români lăsau armele. Fiind aproape de Turci, Deivos îi văzu însă pe aceștia că, pe măsură ce Românii rămăneau desarmați, ei se pregăteau de un nou atac și începuseră a trage pe furiș cocoșurile puștilor.

„„Copil, strigă atunci Deivos oștenilor săi, risipiți-ve iute și la picior!” „N'apucase a săriți, când din nou re- începură a pomeni puștile și tunurile turecești măcelărind fără de cumyăt.

„Mulțimea de oameni dezarmați fură uciși și alții scăpară cu fuga, răniți și plini de sâng.

„Din mulțimea de incidente urmate după acest al doilea atac al Turcilor, relevăm încă pe unul. Soldatul pus de pază la casa regimentului român de pedestrași rămăsese la post tot timpul luptei, neștiind ce se întâmpla afară. Tot acolo rămase și după luptă. Turcii, vizitând casarma, îl găsiră și îl somară să se prelea. Soldatul făcu semn că nu pricepe, și se aduse un interpret care-i explica că trebuie să își dea arma. La aceasta, soldatul răspuse: — „Să vie fișterul.” — „A mori.”

— „Să vie propurciul.” — „A murit.” — „Să vie căpitanul, sau ori-cine d'el.” — „Au murit toți.” — „Atunci nu mă dau.” — „Intr'acelești timp dete brânci uși, înmie pe dinăuntru și începu să tragă fereastră gluanțe în Turci.” — „Când el săriși cătușele, Turcii sperară ușă, intrară și-l omorâră.”

CALUL SULTANULUI.

— Schiță umoristică din viața militară.

Traducere de limba germană

de

Victor V. Popescu.

(Continuare.)

„D'abea isprăvise sub-locotenentul cuvântul, Achmed, ciulind urechile, și cu picioarele de dinapoi tocăt lovi țara Ear care era în apropiere, cu o mîmă lute ca felgerul se feri de lovitura Ahmed.

luat
proape 2
Alexic
după 171

participan
parte: numai vro 15 din cel
00, cât sunt; mai fu present și
pas, nu
mbat a
e ră
cum am observat părerile unor
dar' nici bine. Intr'adevăr
studentului în filosofie Ioan
a făcut laudă tinerimei și numai
produs pe buzele diui Jorga, dar'
e că a accentuat această
și întărit opinia atât de ră-
la cel din țară, că Ardelenii nu
tând pasiv, că n'avem nici un drum de
pletent
resente m'r, se va dovedi necobitor, căci
ducă, că în același „Sasko” va fi o
versitarilor re cu dl Jorga, când cred, pre-
stațiunei într

Solu
De la cel din țară, că Ardelenii nu
tând pasiv, că n'avem nici un drum de
pletent
resente m'r, se va dovedi necobitor, căci
ducă, că în același „Sasko” va fi o
versitarilor re cu dl Jorga, când cred, pre-
stațiunei într

Dela universi
s'a făcut la
gurarea anul
brici Vályi a cetit
din anul trec
semestral i a fost
40. Et se împart
dintre diferitel
sunt la facultatea
70%. Din rap
1408, în al II-lea
este în mod înspăim
fost promovată în C
datori în drept, decât
adapesta, cu toate că
este tot, facultatea
ea d'otăiu în privin
toxiă Europa. — După
rector Dr. Iosif Lőte
invățământul secundar.

Dela universitatea din Cernăuți. In-
terierile la universitatea din Cernăuți au
deputat lui în 23 Septembrie n. a. și vor
continua până la 8 Octombrie a. c. n. Da-
micea au intrat în funcțiunile lor d'ama-
nti academici, aleși p' unu anul de studii
1901/02, și anume: ca rector dl Dr. Emilian
Emanuel; decan al facultății teologice dl pro-
fesor Eusebiu Popovici; decan al facultății
juridice prof. Dr. E. Ehrlich și decan al
facultății filosofice prof. D. C. Zelinski.

† Alexia Popp. Din Cluj primim ur-
tătoarea știre tristă: Văi. Anna A. Popp
de Lemézy, ce j'nică soție, Sionis mar.

Bestie! murmură Schütgenau „te
desvâța eu de lovituri dacă ai fi al
nou”. Intorcându se către Ian apoi zise:
nu vreau să mă răcojesc cu tine, căci
tut ar fi zadarnic. Pentru cei doi cal
comand un servitor separat, care să'i
ajijească. Ocupațiunea ta va consta nu-
mai în aceea, ca să conduci în fie-care zi
pe Achmed două oare la preumblare, cred
ă vei fi în stare.

G. I. Docan, Anna și Romul, ca fiice și fiu,
Georga I. Docan, ca ginere, în numele lor
și al tuturor consăngenilor, au nemărginita
durere a aduce la cunoștință, că prea iubi-
tul lor soț, tată, socru Alexiu Popp, avocat,
după lungi și grele suferințe, împărțit cu
sf. sacramento, și-a dat nobilul și b'ândul
său suflet în mâinile Creatorului în 25 Sep-
st. n. la 2 1/2 oare dimineața, în al 70 lea
an a laborioasei sale vieți, și al 39 lea al
prea fericitei căsătorii. Oșmintele deceda-
tului s'au sfârșit Vineri în 27 Sept. st. n.
la 3 1/2 oare p. m. în locuința sa din Cluj,
strada Ușio Nr. 13 și s'au transportat apoi
la Bonț, unde se vor așeza în mormântul
familiar spre veclnică odihnă. Caracter no-
bil, și suflet blând, odihnește în pace!

Necrolog. Ni se scrie din Cornariava:
— Mercuri în 18 Sept. st. n. a răposat în
Domaul un suflet fraged și nevinovat
Maria nepoțica domnului Nistor Brinzei,
preot gr-ori, româna în Cornariava, în stătea
ei frageda abia de 12 ani, după o boală
greă și îndelungată. Inmormântarea s'a
celebrat în 19 Sept. la 3 d. m. cu de-
osebită pompă, pontificând părintele Corneliu
Ghilezan, preot d'n Gălbăren cu ajutorul
dilor învățători Lezar Bijan, Iacob Talpas,
Alexiu Bijan și Trifon Arzél. La in-
mormântare a participat nu numai în-
teligența lutreagă, ci și țărani acestei
comune mar, dovedind prin aceasta iubirea,
stima și venerațiunea ce o păstrează față
de iubitul lor preot Nistor Brinzei. —
Bucătăria funebrelă a ținut-o vrednicul
nostru învățător dirigent Alexiu Bijan,
stercând lacrimă din ochii mulțimei. „Fie-l
țărina ușoară și memoria eternă”.

Convorbiri literare. Coaptes Nr. 9
anul 35 (1901): St. O. Iosif. — Căntec
— Sonete I. A. Bassarabescu. — Sim-
pessau, Paunescu & Cnia (schits) P. V.
Haneș. — corespondența din tinerțe a lui
Mihai Kogălniceanu N. Iorga. — Mama lui
Constanța-Vocă Bassarab. Sextil Pușcariu.
— Studii și notițe filologice: I. Eumologi,
II. Două sufixe nestudiate. G. Măruș. —
Dregătirea între Daphnis și o fată (idila
XXXVII din Teocrit). Fl. I. Becescu. —
Pe Dunăre (poezie). E. Houcș. — Vida (bu-
ladă populară). Gr. Tăușan. — Morsla lui

Odată Schütgenau călări către locul de
exercițiu. Înaintea căsuței de dare calul să
opuse de a mai merge înainte ca de obicei.
Atunci Schütgenau îl lovi cu biciușca, calul
ridicându-se în două picioare trecu înapoi,
ca să mai încerce de a mai trece odată pe
dinaintea căsuței de dare. În adevăr cu
ajutorul prietenilor de astă-dată îi succese
trecerea.

De acum înainte trecea în fie-care
zi pe lângă căsuța, dară în totdeauna să
petrecea accerși scenă. Timpul însă acum
era prea scurt de a putea deprinde calul
cu acea căsuță. De ar fi cunoscut ofi-
cerul mai de curând această virtute a calului,
până a una de șgar îl ar fi de obișnuit de
ea, acumă însă foarte puțin să mai putea
ajuta.

Majorul Kerner se întoarse din con-
cediu sănătos și vesel. Numai din nenoro-
cio nu și-a găsit ténăra, frumoasa și bo-
gata mireasă ce și-a căutat, cu toate ace-
stea era bine dispus. Indată ce se prezentă
la serviciu, cercetă pe Schütgenau, d'ab a
aștepta să'i revadă calul. Ambii ofi-
ceri se îndreptară spre grajd. O privire îi fu de
ajuns majorului, ca să se convingă de în-

Kant și adversarii ei (urmare și sfârșit). II.
Chendi. — Despre traducătorii români ai
lui Heine.

Himen. D șoara Elena Oltean și dl Vir-
giliu Pop își vor sërba cununia la 29 Sept.
a. c. la 3 oare p. m. în Petrisat. — Blaj
— Cergău, Sept. 1901. Să fie cu noroc!

O știre redacțională. Ni-să scrie din
Boroșneu, că redactorul ovreu de până
acum al fișicel septemăuale „Aradmegyei
Hiriap”, de acolo avocatul Dr. Mero Samu,
s'a lăpășat de numita fosie și i-a predat-o
altui frate în Israel, învățătorului Schwiegl
Gyula.

Cuceririle Rusiei în Norvegia. „Daily
Express” publică un articol sensațional, în
care anunță, că Rusia prepară acum un
plan pentru a pune mâna pe provincia Fin-
marken, care aparține Norvegiei. Articolul
spune, că această anexare completează
absorbirea Finlandei. Agenții ruși au și
explorat porturile insulelor Lofoden. În ra-
portul lor, ei conchid, că aceste porturi
sunt libere în tot timpul anului. Rusia are
toțmai nevoie absolută de un prot liber de
orice ghetari.

Descoperiri arheologice. În comita-
tul Solnoc-Dăblea s'au făcut în timpul din
urmă interesante descoperiri arheologice.
Așa în Gherla, majorul în pensie Orastein
a descoperit zidurile fundamentale ale unui
castru roman, în Apahida învățătorul An-
drei Oros a descoperit în cursul unui an
50 de morminte celtice cu vase, lănci și oș-
minte de oament și animale, ear profesorul
Dr. Finely din Budapesta a descoperit tot
în Apahida ruinele mai multor case romane,
ear în Juzul inferior zidurile fundamentale
ale unei ferme de pe timpul Romanilor.

BIBLIOGRAFIE
Geografia comitatului Arad
de învățătorul Damaschin Medre,
— manual cu mai multe chă și
geografice, întocmit pentru clasele
III. și IV. ale școlilor populare
și aprobat de Ven. Consistor ara-
dan:
Se poate procura dela admi-
nistrațiunea „Tribunei Poporului”
și dela librarul „Ifju Klein Mór”
din Arad. Prețul 35 cr. (70 fl.),
plus porto postal.

grijirea conștientoasă a calului. În tocmă
era de făt, ocupându se de Achmed, care
cu o deosebită atențiune asculta vor-
bele lui.

„Te rog d-le major, examinează-ți
calul și convinge-te de starea lui înainte
de a'i lua în primire. Eu și'l predau fără
nici un defect.”

„Îți foarte mulțămesc, iubite amice”
răză majorul, deja dela o distanță de un
kilo-metru se vede cât de bine i-a mers
lui Achmed. Indată ași voi să călăresc până
la locul de exercițiu.”

Intorcându se spre Ian, majorul îi or-
donă să'i pregătească pe Achmed. Cam
tând înd aduse el șeaua și căpăstru', pe
care le și arangea, dară parcă i se vedea
pe față, cât de greu să desparte de calul a
cărui simpatie o căștigase cu desăvîșire.

În fine totul era gata și Ian conduse
calul înainte. Majorul se urcă în scări după
aceea se depărta. Cu jale se uitau stăpă-
nii și servitorul la locul cel gol, de unde
se dusese calul pe care ambii îl iubeau
atât de mult.

Majorul călări cu precauțiune prin mij
locul orașului, dară îi merse afară din cale

Maria Cunțan, Poessit, un drăgăleș vo-
lum, de 74 pagine, se găsește de vânzare
la Administrația ziarului nostru.

Călătorii în Rusia ale preotului bă-
nășean Mihail Popovici (1770—1) publicate
de N. Iorga, în editura „Tribunei Poporu-
lui”, se vinde cu prețul de 40 bani.

ULTIME ȘTIRI.
Intâlnirea monarhilor.

Petersburg, 27 Sept. Monarhii
Rusiei, Germaniei, Austro-Ungariei și
Italiai se vor întâlni în Octombrie la
Skyernevitz, lângă Varșovia.

Alte pierderi ale Englezilor.

Bruxella, 27 Sept. Krüger a
primit ieri o telegramă care anunță
o nouă victorie a Burilor. Trupele
britanice au suferit adevă o nouă
înfrângere, perzând 215 oameni și
două tunuri.

London, 28 Sept. „Daily Express”
primește știrea că în Capland situația
e desperată. Guvernul colonial a chemat
pe toți cetățenii capabili de a ține armă.

„Daily News” află că în urma
unei neînțelegeri dintre ministrul de
războiu Brodrick și dintre Kitchener,
acesta din urmă a demisionat din
comanda trupelor sud-africane.

Posta Redacției.
C. C. Gyapju. Cele trimise numai așa
se pot publica, dacă veți plăti taxa de 3 fl.

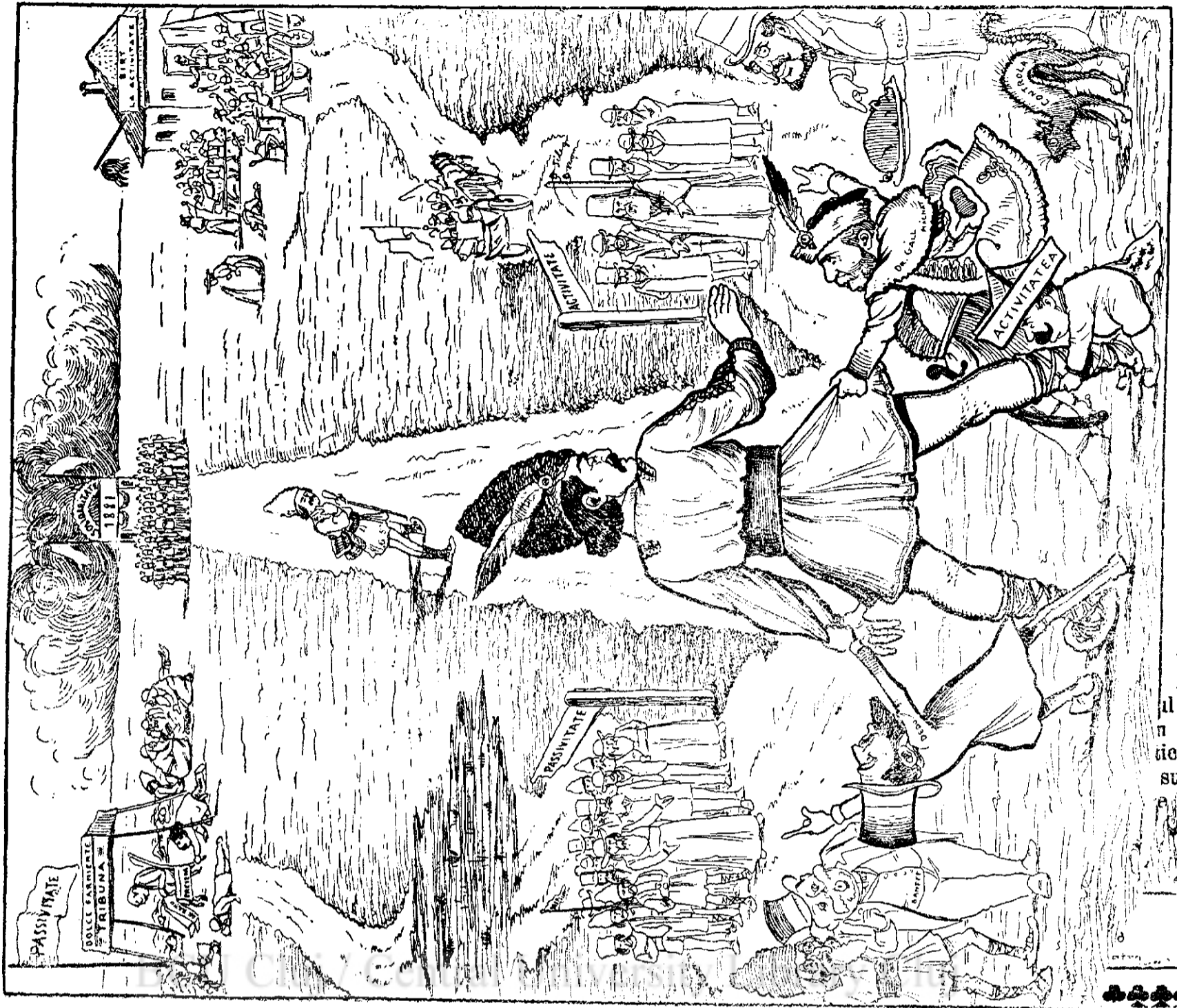
bucătării, și peste tot orice obiecte
de fer — se recomandă firma
Cziegelbrier Victor
din Arad (în casa Neumann)
care firmă prin soliditatea sa, servi-
ciul prompt și ireproșabil în curs de
mulți ani și provezuta tot-deauna cu
cele mai bune și solide mărfuri
— și-a câștigat cel mai bun renume,
bucurându-se de bani părțitorii.

Editor. Aurel Popovici Barcianu.
Red. respons. Ioan Russu Ștrianu.

b'ne. În centru orașului întâlni o mulțime
de dame, atunci îi dădu calului ceva ajutor
și spre mirarea tuturor calul începu să joace.
Acum voia Kerner să se îndrepteze spre
locul de exercițiu, dară acumă nu mai
merse prin străzile laterale ci prin cele
mai ngomotoase unde locuiau oamenii cel
mai de frunte și unde priveau dame tinere
pe la ferestre. Total decurse foarte bine
până ce ajunse la căsuța de dare deja mai
des amintită. Majorul ca de obicei hăgă
măra și scoase o buchiță de zahăr din
buzunar. Calul văzând mișcarea mânei ma-
jorului crezută că urmează lovitura biciuștei
ca de obicei și făcând o săritură aruncă
pe major, care nu se aștepta la aceasta,
până peste baraca de dare, care fiind foarte
slab construită se dărâmă sub greutatea
majorului și nu să zări decât un nor de
praf ridicându se spre cer. După ce se îm-
prăștia norul de praf, să zărea o grămadă
de dărâmături sub care săceau majorul și
oficiantul de dare.

(Va urma).

Cetiți „Gura Satului”!

Abonament pentru un an 6
 cor. pentru jum. an 3 cor.

942 1901.
 tkvi sz.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a M. Radnai kir. járásbírótság 1901 évi Sp. 226/3 számú végzése következtében Dr. Morariu Valer ügyvéd által képviselt Zaurza Elena javára, Paulisán Nikolae ellen 28 kor. s jár. erejéig 1901 évi Aug. hó 31-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 680 kor. becsült 3 drb sertés, 2 drb ökörből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a M. Radnai kir. bíróság 390/1 1901 sz. végzése folytán 28 kor. tőkekövetelés, ennek összesen 24 kor. 40 fill. bíróilag már megállapított költségek erejéig Paulisán Nikolae M. Radnai lakásán leendő eszközzésre 1901 évi Október hó 3 napjának délutáni 8 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul és el fognak adatni.

Kelt M. Radnán, 1901 évi Szeptember hó 20 napján.

Smikál János kir. bír. végrehajtó.

637 1-1

707-1901
 végrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Körösbányai kir. járásbírótság 1901 évi V. 120/3 számú végzése következtében Dr. Morariu Valer m. radnai ügyvéd által képviselt „Crisána” pénztár es hitelintézet javára, Szimedrea Todor és társai ellen 180 kor. s jár. erejéig 1899. évi Iulius 27-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 850 kor. fillére becsült következő ingóságok u. m. Két Ökör, tehén, sertés és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a M. Radnai kir. járásbírótság 1901. évi V. 390/1 számú végzése folytán 180 kor. tőkekövetelés, ennek 1897 évi decemb. hó 21 napjától járó 8% kismítai 1/8% váltó díj és edig összesen 108 kor. 17 fill. bíróilag már megállapított költségek erejéig Szimedrea Todor jelenlegi Trojaei lakásán leendő eszközzésére 1901 évi Október hó 2 napjának délután 1 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül foglalták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt M. Radna 1901. évi szeptember hó 16 napján.

Smikál János kir. járásbírósgai végrehajtó.

637 1-1